4-laboratoriya ishi

Mayzu: Taqdimot tayyorlash. Stillarni sozlash. Animatsiyalarni boshqarish

Ishning maqsadi: talabalarga MS PowerPoint dasturida haqida tushuncha berish, unda taqdimotlar yaratish va taqdimotlar yaratishda stillarni sozlash va animatsiyalar yaratish ko'nikmalarini shakllantirish.

Nazariy qism:

Prezentatsiyalar tayyorlashda eng effektiv va universal vositalardan biri – bu Microsoft Office ilovasidagi Power Point dasturi. Ushbu dastur grafik axborotlar, slaydlar, ovoz, video kliplar, animatsiyalardan foydalanib sifatli prezentatsiyalar yaratish imkonini beradi.

Microsoft Power Point dasturi 1987 - yilda chiqilgan bo'lsa ham,

prezentatsion grafik ishlarida yetakchi oʻrin tutadi. Bu dasturning keyingi versiyalarida esa shu dasturga yangi qoʻshimcha fikrlar va prezentatsiyalarni qoʻllashning yangi usullari ishlab chiqildi. Microsoft Power Point dan foydalanayotgan har bir foydalanuvchi xoh u yangi ish boshlovchi boʻlsin, xoh tajribali boʻlishidan qat'iy nazar, ushbu dasturga kiritilgan yangi usullarni yuqori darajada baholaydi.

Microsoft Power Point taqdimotlarni tayyorlash va hosil qilish uchun moʻljallangan boʻlib, unda yaratilgan taqdimotlarda oddiy animatsiyalar hosil qilish mumkin.

Ma'ruza, biznes reja va hokazolar taqdimoti bo'lib, har bir taqdimot bir necha slayddan tashkil topgan bo'lishi mumkin.

Microsoft Power Point universal, imkoniyatlari keng, koʻrgazmali grafika amaliy dasturlari sirasiga kirib, matn, rasm, chizma, grafiklar, animatsiya effektlari, ovoz, videorolik va boshqalardan tashkil topgan slaydlarni yaratish imkonini beradi.

Power Point dasturi Microsoft firmasining prezentatsiyalar (taqdimot qilish, ya'ni tanishtirish) bilan ishlash uchun eng qulay bo'lgan dasturiy vositalardan biridir. Bu dastur orqali barcha ko'rgazmali qurollarni yaratish, ba'zi joylarda esa undan ma'lumotlar bazasi sifatida foydalanish mumkin. Ayrim hollarda bu dasturda multimedia vositalarini boshqarish va ularni qo'llab, namoyish etuvchi qurilmalarga yuborish vazifalari ham bajariladi. Dasturdagi asosiy tushunchalar bu slayd va prezentatsiya tushunchalaridir.

Prezentatsiya (taqdimot) – yaratilayotgan slaydlar turkumi va uni namoyish etish uchun beriladigan fayl nomi. Masalan: Prezentatsiya - Power Point dasturi ochilganda, sarlavhalar qatorida paydo boʻlib, yaratilgan yoki yaratilayotgan taqdimotning ayni vaqtdagi nomi hisoblanadi. Bu nomni keyinchalik oʻz xohishingizga koʻra almashtirishingiz mumkin.

Slayd ma'lum bir o'lchamga ega bo'lgan muloqot varaqlaridir. Unda biror maqsadda yaratilayotgan namoyish elementlari joylanadi.

Slaydlar ketma-ketligidan iborat tayyor koʻrgazma kompyuter ekranida, videomanitorda, katta ekranda namoyish qilinadi. Koʻrgazmani tashkil qilish — slaydlar ketma-ketligini loyixalash va jihozlar demakdir.

Taqdim etish axborot texnologiyasining samaradorligi koʻp jihatdan taqdim etuvchi shaxsga, uning umumiy madaniyati, nutq madaniyati va h.k.larga bogʻliq ekanligini ham unutmaslik lozim.

Power Point dasturini ishga tushurish uchun "Pusk" □ "Vse programmi" □ «Microsoft Office» □ "Microsoft Office Power Point" va natijada Power Point dasturi yuklanadi.

Agar e'tibor beradigan bo'lsak, Power Point dasturining interfeysi ham MS Word dasturi bilan deyarli bir xil. Faqat ishchi varag'i slaydlar yaratish uchun moslangan. Power Point dasturining standart uskunalar panelidagi uskunalarining barchasi MS Word dasturining standart uskunalar panelidagi kabi bir xil bo'lib, bir xil amalni bajaradi. Formatlash uskunalar panelida esa MS Word dasturida yo'q bo'lgan ba'zi bir uskunalar joylashgan. Quyida ana shu uskunalar va ularning bajaradigan amali to'g'risida to'xtalib o'tamiz.

Belgilangan sohada soʻzlarning oʻlchamini kattalashtirish.

Belgilangan sohadagi soʻzlarning oʻlchamini kichiklashtirish.

Slaydlar quruvchisi.

Slayd yaratish.

Power Point dasturida yangi taqdimot yaratish uchun fayl menyusiga kiramiz va u yerdan buyrugʻini yoki standart uskunalar panelidagi uskunani sichqonchaning chap tugmachasi yordamida tanlaymiz yoki boʻlmasa klaviaturadagi [Ctrl+N] tugmalari kombinatsiyasidan foydalanamiz.

Mavjud faylni ochish

Oldin saqlangan faylni ochish uchun

"Fayl" menyusiga kiramiz va u yerdan"Ochish" – [Ctrl+O] byrugʻini yoki standart uskunalar panelidagi uskunani sichqonchaning chap tugmachasi bilan bir marta bosamiz. Natijada faylni ochish muloqot oynasi paydo boʻladi. Ushbu oynadan kerakli manzildan (disk yoki papkadan) faylni qidirib topamiz.

Shuni ham aytib oʻtish mumkinki, biror bir prezentatsiyani tanlashimiz bilan uning strukturasi qoʻshni oynada koʻrinib turadi. Demak, biror bir faylni tanlab "Otkrit" — ochish tugmachasini sichqonchaning chap tugmachasi bilan bir marta bosamiz. Natijada tanlagan faylimiz ochiladi.

Saqlash Power Point dasturida ham qilingan ishlarni saqlashning bir

necha usullari mavjud boʻlib, foydalanuvchi ulardan oʻziga ma'qul kelganidan foydalanishi mumkin.

1.Fayl menyusiga kirib, u yerdan saqlash buyrugʻini tanlash yoki [Ctrl+S] tugmalarini bosish. Agar ushbu holatda faylga oldin nom berilgan boʻlsa, kiritilgan oʻzgartirishlarni fayl ustiga saqlab qoʻyadi. Agar faylga oldin nom berilmagan boʻlsa, faylni saqlashga nom kiritish va saqlash joyini koʻrsatish muloqot oynasi paydo boʻladi. Ushbu muloqot oynasining "Imya fayla" — fayl nomi boʻlimining taklif qatoriga faylga nom kiritiladi va "Sahranit" — saqlash tugmachasi bosiladi. Aksariyat holda saqlash uchun joy "Moi dokumenti" papkasida koʻrsatiladi. Chunki oldingi darslarimizda "Moi dokumenti" papkasi hujjatlarni saqlash uchun

maxsus papka ekanligini aytib oʻtdik. Ushbu oynaning "Tip fayla" boʻlimidan fayl tipini belgilashimiz mumkin. Fayl tipi avtomatik tarzda "Prezentatsiya" holatida turadi. Agar biz yaratgan taqdimotimizni Power Point dasturi oʻrnatilmagan kompyutyerda ham koʻrishni xohlasak fayl tipini "Demonstratsiya Power Point" koʻrinishda belgilaymiz. Fayl kengaytmasi PPS boʻladi.

- 2.Standart uskunalar panelidagi "sahranit" uskunasini sichqonchaning chap tugmachasi yordamida bir marta bosish. Ushbu xolatdagi saqlash ham xuddi avvalgisi kabi bir xil bo'ladi.
- 3.Klaviatura orqali [Ctrl+S] yoki [Shift+F12] tugmalarini bosish. Ushbu vaziyatlar ham avvalgilari kabi fayl oldin nom bilan saqlangan boʻlsa, oʻzgarishlarni fayl ustiga saqlab qoʻyadi. Agar xali nomlanmagan boʻlsa, saqlash muloqot oynasi chiqadi.
- 4.Boshqa nom bila saqlash. Boshqa nom bilan saqlash uchun ya'ni oldin saqlangan bo'lsa unga yangi nom kiritish uchun fayl menyusiga kiramiz va u yerdan soxarnit kak buyrug'ini tanlaymiz. Klavyaturada esa F12

tugmachasini bosish kerak boʻladi. Natijada faylga yangi nom kiritish muloqot oynasi paydo boʻladi. Ushbu oynaning koʻrinishi ham xuddi oldingi saqlash oynasi bilan bir xil boʻladi.

5.Avto saqlash. Dasturning yana bir imkoniyati bu kiritilgan oʻzgartirishlarni avtomatik saqlab borishdir. Avto saqlash vaqtini sozlash uchun "Servis" menyusiga kiramiz va u yerdan "Parametri" — xossalar buyrugʻini tanlaymiz. Natijada dastur xususiyatlarini oʻzgartirish muloqot oynasi paydo boʻladi. Ushbu oynaning "Soxranenie" boʻlimini tanlaymiz va "Avtosoxranenie kajdie" qismidan vaqtning oʻzimiz uchun ma'qul boʻlgan variantini tanlab qoʻyamiz. Bu vaqt avtomatik tarzda 10 minutda turadi. Biz esa uni bir oz kamaytirishimiz mumkin. Masalan: 2 min. Bu vaqtni qanchalik darajada kam yoki koʻpligi kiritilgan oʻzgartirishlarni tezroq vaqt oraligʻida saqlab borishni belgilaydi.

Slaydlarga rasm va boshqa ob'ektlarini qo'yish

Power Point dasturida ham MS Word dasturidagi kabi rasmlar bilan ishlash paneli mavjud. Ushbu panelda rasmlar bilan ishlash oynasini chiqarish, fayldan rasm qoʻyish, shakllar chizish va turli xil avtofiguralarda foydalanish kabi boʻlimlari bor. "Avtofiguri" boʻlimida MS Word dasturinikidan farqli ravishda "Upravlyayushie knopki", ya'ni boshqaruvchi tugmalar qismi ham joylashgan. Ushbu boʻlimdan biz oʻzimizga kerakli boʻlgan boshqarish tugmalarini oʻrnatishimiz mumkin. Boshqarish tugmalari deganda bir slayddan navbatdagisiga oʻtkazish yoki oxirgi slaydga oʻtkazish kabi ishlarni bajarish tugmalari tushuniladi. Bundan tashqari bu dasturda ham "Vstavka" menyusida "Risunok" boʻlimi joylashgan.

Ovoz yoki filmlar oʻrnatish. Power Point dasturining imkoniyatlaridan biri unda prezentatsiyalarga ovoz va filmlarni biriktirishdir. Buning uchun "Vstavka" menyusiga kiramiz va bu menyudan

Film i zvuk □ boʻlimini tanlaymiz. Natijada oʻng tomonida yangi menyu ochiladi. Bu menyuda quyidagi boʻlim va buyruqlar joylashgan:

Rasmlar kolleksiyasidan film oʻrnatish;

Fayldan film o'rnatish;

Rasmlar kolleksiyasidan ovoz oʻrnatish; Fayldan ovoz oʻrnatish; Kompakt diskka ovoz yozish; Ovoz yozish.

Misol tariqasida fayldan ovoz oʻrnatishni koʻrib chiqaylik. Buning uchun Film i zvuk boʻlimini tanlaymiz. Natijada ovozli fayllarni qidirib topish muloqot oynasi paydo boʻladi. Ushbu oynadan biror bir ovozli faylni tanlab "OK" tugmasini bosamiz. Natijada soʻrov muloqot oynasi paydo boʻladi. Agar ushbu soʻrov oynasidan "Avtomaticheski" tugmachasini tanlasak qoʻyayotgan ovozli faylimiz namoyish boshlanishi bilan avtomatik tarzda ishlaydi. Agar "Po melchku" tugmachasini tanlasa qoʻygan ovoz faylimiz sichqoncha yordamida ishga tushirilmaguncha ishlamaydi. Sichqoncha yordamida ishga tushirish degani ovoz znachogi ustida sichqonchaning chap tugmachasini bir marta bosishdir.

Giperssilkalar o'rnatish

Giperssilka (Giperbogʻlanish) oʻrnatish mumkinligi Power Point dasturi imkoniyati yanada oshiradi. Giperbogʻlanishni oddiy matnga yoki ixtiyoriy shakllarga bogʻlashimiz mumkin. Misol sifatida oddiy matnga "Giperssilka" oʻrnatishni koʻrib chiqamiz. Buning uchun biror-bir soʻzni blokka olamiz va sichqonchaning oʻng tugmachasini bir marta bosamiz. Natijada kontekst menyusi ochiladi. Bu kontekst menyudan buyrugʻini tanlaymiz yoki "Vstavka" menyusiga kirib xuddi shunday buyruq yoki standart uskunalar panelida joylashgan uskunani tanlashimiz mumkin.

Giperssilka. Ushbu tugmachani tanlaganimizdan soʻng giperbogʻlanish muloqot oynasi paydo boʻladi. Ushbu muloqot oynasida bogʻlanish uchun faylni koʻrsatamiz.

Agar joriy faylni oʻzidan biror-bir slaydga bogʻlamoqchi boʻlsak, slayd nomi va joyini belgilaymiz. Buning uchun "Zakladka..." boʻlimini tanlaymiz. Natijada slayd nomini tanlash imkoniyatini beruvchi yangi muloqot oynasi paydo boʻladi. Ushbu muloqot oynasidan bogʻlanishi kerak boʻlgan slaydni sichqonchaning chap tugmachasi yordamida aktivlashtiramiz va OK tugmachasini tanlaymiz. Natijada muloqot oynasi yoʻqoladi va oldingi oynaga qaytib qoladi. Boshqa hech narsani oʻzgartirmoqchi boʻlmasak, bu yerda ham OK tugmachasini tanlaymiz.

Animatsiyalar kiritish Power Point dasturida prezentatsiyalarga sodda animatsiyalar biriktirish mumkin. Animatsiya kiritish uchun dastlab animatsiyalar panelini ochib olish kerak. Buning uchun "Pokaz slaydov" menyusidan buyrugʻini tanlash kerak. Ushbu buyruqni tanlashimiz bilan Power Point dasturining topshiriqlar paneli boʻlimining koʻrinishi oʻzgaradi. Ya'ni u yerda animatsiyali effektlar roʻyxati paydo boʻladi. Bu roʻyxatdan istagan koʻrinishdagi animatsion effektlarni tanlashimiz mumkin. Eslatma sifatida shuni ta'kidlab oʻtish mumkinki, biror-bir effektni tanlashimiz bilan uning qanday koʻrinishdagi animatsiya ekanligi darrov namoyish etiladi va belgilangan yoki aktiv slaydlar uchun qoʻllaniladi. Animatsiyalar roʻyxatining pastki qismida joylashgan "Primenit ko vsem slaydam" tugmachasini bosish bilan tanlagan animatsiyamizni hamma slaydlar uchun qoʻllashimiz mumkin. "Prosmotr" tugmachasini bosish bilan yana bir bora slaydimizga kiritgan animatsiyani koʻrishimiz mumkin. "Pokaz slaydov"

tugmachasining vazifasi esa qilingan ishlarni namoyish etish, ya'ni katta ekranda ko'rsatishdir. Ushbu amalni klaviaturada [Shift+F5] tugmachasi bajaradi. E'tibor beradigan bo'lsak, oynaning pastki qismida joylashgan "Avtoprosmotr" bo'limiga belgi qo'yilgan holatda turibdi. Agar biz ushbu belgini olib qo'yadigan bo'lsak, animatsiyani tanlashimiz bilan uning qanday animatsiya ekanligi bizga namoyish etilmaydi.

Animatsiyalarni sozlash

Animatsiyalarni sozlash uchun "Pokaz slaydov" menyusidan "Nastroyka animatsii" buyrugʻini tanlaymiz. Ushbu "Nastoroyka animatsii" buyrugʻini tanlashamiz bilan yana topshiriqlar paneli oynasining koʻrinishi oʻzgarib qoladi. Ushbu panelning "Dobavit effekt" — effekt qoʻshish tugmasi orqali tanlagan slaydimizga yoki obʻektimizga yangi animatsiyali effekt biriktirishimiz mumkin boʻladi. Ushbu tugmachani tanlashimiz bilan kontekst menyusi paydo boʻladi. Ushbu kontekst menyusidan animatsiyalarni kirishda (Vxod) yoki chiqishda qanday koʻrinishda boʻlishini belgilashimiz mumkin. Misol tariqasida kirishga animatsiya qoʻyishni koʻradigan boʻlsak, "Vxod" tugmachasini tanlashimiz bilan yana yonida yangi kontekst menyu ochiladi.

Ushbu kontekst menyuning yuqori qismidan animatsiyalarni tanlashimiz mumkin. Bu yerdagilardan tashqari boshqa animatsiya qoʻymoqchi boʻlsa, "Drugie effekti" boʻlimini tanlashimiz kerak boʻladi. "Drugie effekti" boʻlimini tanlashimiz bilan yangi effektlarni tanlash — "Dobavlenie effekta vxoda" muloqot oynasi paydo boʻladi. Paydo boʻlgan muloqot oynasidan qoʻshimcha effektlardan oʻzimizga yoqqanini tanlab "OK" tugmachasini bosish bilan ishni yakunlaymiz. "Vixod" boʻlimidan ham chiqish uchun animatsiyalarni shu tartibda bajarishmiz mumkin. "Udalit" — oʻchirish boʻlimidan esa qoʻyilgan animatsiyalarni oʻchirib tashlashimiz mumkin.

"Nachalo" – boshlash bo'limidan qo'yilgan effektlarni namoyish vaqtida qay vaziyatdan boshlanishini belgilashimiz mumkin. Ya'ni agar xohlasak har bir effektni boshlash uchun klaviaturadagi yoʻnaltiruvchi tugmachalar yoki sichqonchaning tugmachasini bosib turib oʻtkazishga sozlashimiz mumkin. Buning uchun "Nachalo" bo'limidan kerakli xolatni tanlashimiz lozim bo'ladi. Agar effektlarning birin-ketin avtomatik tarzda namoyish etilishini yoki ma'lum vaqt oralig'ida chiqishini ta'minlamoqchi bo'lsak, ularning lozim bo'lgan holatini tanlashimiz kerak. Effektlarning boshqa xossalarini (oraliq vaqt va boshq.) o'rnatish uchun sichqonchaning o'ng tugmachasini bir marta bosamiz. Natijada kontekst menyu hosil bo'ladi. Hosil bo'lgan kontekst menyudan "Parametri effektov" bo'limini tanlaymiz. Natijada effektlarning qo'shimcha xossalarini oʻrnatish muloqot oynasi paydo boʻladi. Muloqot oynasi uchta zakladkadan iborat bo'lib, ular "effekt", "vremya" va "animatsiya tekstov" deb ataladi. "Effekt" zakladkasidan animatsiyalarni qoʻshimcha parametrlari oʻrganiladi. Masalan ovoz qoʻshish yoki animatsiyadan keyingi holat. "Vremya" zakladkasidan esa animatsiyalar oraligʻidagi vaqtlarni sozlash imkoniyatiga ega bo'lamiz. "Animatsiya teksta" zakladkasidan matnlarning effektlarini belgilashimiz mumkin.

Masalan, hamma matnlarni bitta ob'ekt koʻrinishida belgilash yoki alohida abzaslar koʻrinishida belgilash kabi.

"Poryadok" – tartiblash boʻlimidan ob'ektlarni animatsiya paytidagi navbatini oʻzgartirishimiz mumkin.

"Prosmotr" tugmachasini tanlash orqali slaydga qoʻyilgan effektlarni yana bir bora koʻrish tekshirish imkoniyatiga ega boʻlamiz.

"Pokaz slaydov" tugmachasini bosish bilan aktiv slaydni namoyish etib koʻrish mumkin. Bu ishni klaviatura orqali [Shift+F5] tugmachalari kombinatsiyalaridan foydalanib ham amalga oshirsak boʻladi.

Fon qo'yish

Tayyormoqchi boʻlgan prezentatsiyamizning qanchalik darajada kishi e'tiborini jalb qilishi uning foniga bogʻliqdir. Fon oʻrnatishda Power Point dasturning tayyor shablonlaridan yoki oʻzimiz tayyorlagan ixtiyoriy rasmdan fon sifatida foydalanishimiz mumkin. Power Point dasturining tayyor shablonlaridan foydalanish uchun formatlash uskunalar panelida joylashgan "Konstruktor" "slaydlar qurqvchisi" uskunasini tanlaymiz. Natijada topshiriqlar panelida "Slayd dizayneri" paydo boʻladi. "Slayd dizayneri" panelidan "SHablon oformleniya" boʻlimini tanlaymiz. Koʻp holda avtomatik tarzda shu boʻlimning oʻzi tanlangan holatda boʻladi. Shablon oformleniya boʻlimining pastki qismida turli xil koʻrinishdagi shablonlar joylashgan. Slayd uchun ulardan oʻzimizga yoqqanini sichqoncha yordamida tanlab qoʻllashimiz mumkin. Bundan tashqari "Svetovie sxemi" boʻlimidagi rangli sxemalardan fon sifatida foydalanishimiz mumkin.

TAQDIMOTNI TAYYORLASH BOSQICHLARI

- 1. Kerakli materiallar yigʻiladi (foto, video, musiqa, matnlar).
- 2.Papkani ochib materiallar ushbu papkada saqlanadi.
- 3."Fayl" menyusida "Sozdat" [ctrl+N] orqali prezentatsiya yaratish. Bunda "Sozdat prezentatsiyu" muloqot oynasi paydo boʻladi.
- 4. "Dizayn prezentatsii" vkladkasi orqali ixtiyoriy prezentatsiya turi tanlanadi va OK yoki Enter bosiladi.
- 5. Keyin "Sozdat slayd" muloqot oynasi paydo boʻladi, bunda slayd qanday turda yaratilishi tanlanadi va OK bosiladi.
  - 6. Sichqonchani bir marta turtish orqali kerakli matn kiritiladi.
- 7. "Vistavka" menyusidagi "risunok" menyusidan "kartinki" yoki "standart" instrumentlar panelidagi "Dobavit kartinku" tugmachasi orqali "Microsoft Clip Gallery 3.0" dan kerakli rasm tanlanadi va "Vstavit" orqali slaydga qoʻyiladi. Ob'ekt oʻlchamlarini vizual oʻzgartirish mumkin.
- 8. "Vstavka" menyusidagi "Sozdat slayd" yoki "Standart" instrumental panelidagi "Sozdat slayd" orqali ikkinchi slayd yaratiladi.
- 9.Kerakli ob'ektlar, rasmlar, matnlar kiritiladi va bir nechta slayd yaratiladi. "Pokaz slaydov" menyusida slaydlar almashinish effekti tanlanadi. Bunda sekin "otkrivanie vpravo-vverx", tertish orqali yoki avtomatik 2 sekunddan keyin slayd almashinishini tanlaymiz va "primenit ko vsem" orqali barcha slaydlarga tatbiq etamiz.

- 10. "Pokaz slaydov" menyusidagi "Nastroyka animatsii" boʻlimi orqali slaydlardagi ob'ektlar, soʻzlarning ekranda paydo boʻlish turlarini tanlaymiz. Misol uchun, Oʻzbek tili darsi soʻzlarining effkt vkladkasi orqasida "Vraщenie" effektining "Poyavlenie teskta po slovam" turini tanlaymiz. "Vremya" vkladkasi orqali "Vklyuchit" yoki "Viklyuchit" orqali ob'ekt yoki tekstlar animatsiyaga kiritiladi yoki olib tashlanadi.
- 11. "Pokaz slaydov" menyusidagi "Pokaz" qism menyusi orqali prezentatsiya namoyish qilinadi.

Laboratoriya ishi topshirig'i:

17. MS PowerPointda prezentatsiya tayyorlash qanday amalga oshiriladi?

Laboratoriya ishini bajarish tartibi:

Power Pointda animatsiyalarni yaratish va ular bilan ishlash.

Faraz qiling, Siz odamlar bilan to'la majlislar zalidasiz. Shu yerdan turib o'zingizning yangi fikrlaringizni bo'lg'usi mijozlaringizga etkazish uchun imkoniyat paydo bo'ldi. Ushbu <u>imkoniyatni amalga oshirishda</u> **MS Power Point** yordamga keladi. Bu dastur har xil video-klip va animatsiyalardan foydalanib taqdimot yaratish orqali, o'z fikringizni tushunarli qilib yetkazib berish imkoniyatini beradi.

Shu bilan bir qatorda, bugungi kunda reklamalarga juda keng e'tibor berilmoqda. Reklamalarning har xil ko'rinishlari: <u>sahifalar</u>, e'lonlar, tele- va radio reklamalar sizga ma'lum. Bugungi kunda kompyuter - reklamalarini yaratish va tarqatish bo'yicha eng kuchli vositaga aylandi.

Reklama namoyishini yaratish bu ko'p vaqtni talab qiladigan, juda muhim va ma'suliyatli jarayondir. Bu o'rinda sizdan talab qilinadigani rasmlar, animatsiya (harakat), qisqa matnlardan iborat senariyni o'ylab topishdir.

Namoyish(prezentatsiya)lar va slayd-filmlar tayyorlashda eng effektiv va universal vositalardan biri - bu Microsoft Office ilovasidagi - **MS Power Point** dasturidir. U grafik axborotlar, slaydlar, ovoz, video kliplar, animatsiyalardan foydalanib, sizga sifatli namoyishlar yaratish imkonini beradi.

Zamonaviy kompyuter va proektorlardan foydalangan holda seminarlar, konferensiyalar, bitiruv ishlari himoyalari hamda o'quv jarayonida namoyishlardan foydalanish oddiy holga aylandi.

Namoyish - bu **MS Power Point** yordamida <u>yaratilgan</u>, bitta faylda saqlanuvchi va ularni ko'rsatish ekranda amalga oshiriladigan slaydlar va maxsus effektlar to'plamdan iborat bo'lib, tarqatma material, ma'ruza rejasi yoki konspekt shaklida bo'lishi ham mumkin.

Slayd esa namoyishning aloxida sahifasi (kadri) bo'lib, unda sarlavha, matn, grafik, diagramma va boshqa ma'lumotlar joylashgan bo'lishi mumkin. **MS Power Point** yordamida

yaratilgan slaydlarni printer yordamida chop etish yoki maxsus agentliklarda 35-millimetrli fotoplyonkalarga o'tkazib olish mumkin.

Animatsiya - bu slaydlarni namoyish qilish va ko'rsatishda ularni samaradorligini oshiruvchi tovush, rang, matn va harakatlanuvchi effektlar va ularni yig'indisidan iborat.

Tarqatma material deb namoyish slaydlarini bitta sahifaga ikki, to'rt yoki oltitadan qilib chop etib anjuman qatnashchilarga tarqatish uchun tayyoriangan materialga aytiladi.

Slaydlarga **MS Power Point 2010**da mavjud bo'lgan ma'ruza mavzusiga mos fon tasviri uchun mo'ljallangan **Dizayn** mavzusi yoki ranglar jilosi o'rnatish orqali taqdimotni boytish mumkin.

Yaratilgan taqdimotni **MS Power Point 2010** va undan avvalgi laxjalarida ochish va tahrirlash imkonini beruvchi - .pptx (.ppt), **MS Power Point 2010** dasturisiz <u>ishlay oladigan</u> **Demonstratsiya Power Point - .ppsx (.pps)**, chop etilgan hujjat shaklida - .pdf, shuningdek har bir sahifasini rasm shaklida - .jpeg, .gif va .tiff hamda video fayl shaklida - .WMV formatlarida saqlash imkonini beradi.

2. MS Power Point 2010 oynasi bilan tanishish. MS Power Point 2010 oynasi ko'rinishi oddiy va sodda bo'lib, unda professional darajadagi taqdimotlar yaratishga kerak bo'ladigan barcha vosita(instrument)lar jamlangan. Uning tasma(lenta)sida to'qqiz guruhga bo'lingan vkladkalar mavjud bo'lib, ularda:

Fayl - fayl yaratish, ochish, saqlash, chop etish, ma'lumot olish

Glavnaya - slaydlar, almashishlar buferi, shriftlar, abzatslar, chizmalar, <u>qidirish</u> va almashtirish

Vstavka - slaydga jadval, tasvir, illyustratsiya, gipermurojaat, matn, belgi va multimediyalar joylash

Dizayn - slayd sahifasi parametrlari, mavzulari va fonini tanlash

Perexodi - bir slayddan boshqasiga o'tish, slaydni ko'rsatish vaqti va tovush o'rnatish hamda tanlanganlarni ijro etib ko'rish

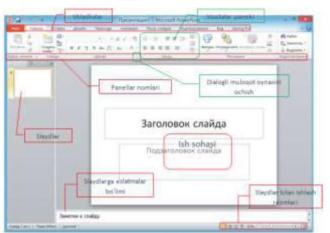
Animatsiya - slayd o'byektlariga harakat, qo'shimcha harakat, slaydni ko'rsatish vaqtini o'rnatish hamda tanlanganlarni ijro etib ko'rish

Pokaz slaydov - taqdimotni boshidan yoki kelgan joyidan namoyish qilish va ularni sozlash

Retsenzirovanie - to'g'ri yozilganligini tekshirish, mtn yozilgan tilni o'zgartirish va izohlar o'rnatish

Vid - taqdimotni ko'rish rejimini o'zgartirish, bir nechta oynalar bilan ishlash

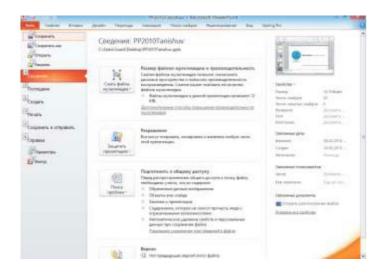
va boshqa amallarni bajarish buyruqlari jamlangan. **MS Power Point** oynasining ish sohasida yangi taqdimot yaratish uchun odatiy qabul qilingan slaydning maketi bilan birga slaydga eslatmalar joylashtirish (zametki **k**slaydu) darchasi, tasmasida Glavnaya deb atalgan vkladkaga o'rnatilgan vosita(instrument)lar panellari <u>nomlari va elementlari</u>, quyi o'ng tarafida slaydlar bilan ishlash rejimlari va slayd masshtabi, chap tarafida barcha yaratilgan slaydlarning kichraytirilgan shakli ko'rinib turadi.

MS Power Point 2010 oynasi tarkibi

MS Power Point 2010 oynasidagi **Fayl** vkladkasini tanlash orqali, yaratgan taqdimotingiz faylini boshqaruv elementlari yordamida namoyish uchun tayyorlashing iz mumkin. Bundan tashqari taqdimotdan foydalanishi imkoniyatini cheklash va uni himoyalashni amalga oshirish mumkin. Agar taqdimotga multimediya, ya'ni audio- va video- fayllari O'matilgan bo'lsa, u holda ularni zichlashtirgan holda saqlash orqali disk hotirasini tejash imkoniyatidan foydalanish mumkin.

Yangi taqdimot <u>yaratish va uni saqlash</u>, boshqa taqdimotni ochish, tarqatma materiallar tayyorlash va slaydlarni chop etish kabi amallar ham **Fayl** vkladkasi yordamida bajariladi.

MS Power Point 2010 ning Fayl vkladkasi tarkibi

Xulosa:

Laboratoriya ishi topshiriqlari:

Talabalar tartib raqami bo'yicha prezentatsiya tayyorlash talab etiladi:

- 1. Microsoft Wordda ishlash asoslari
- 2. Microsoft Wordning menyulari
- 3. Matnni tahrirlash va formatlash. Wordda jadvallar bilan ishlash
- 4. Word hujjatlarida illyustratsiyalar yaratish
- 5. Ma'lumotnoma yoki Mundarijali hujjatlar tayyorlashda ko'p ustunli matnlar hosil qilish
- 6. Microsoft Excelda jadvallar tayyorlash va hisoblashlarni amalga oshirish
- 7. Microsoft Excelda formulalar bilan ishlash
- 8. Microsoft Excelda diagrammalar yaratish
- 9. Microsoft excelda funksiyalarni grafik yechimi, funksiyalar tahlili va tashxisi
- 10. Taqdimotlar tayyorlash. Stillarni sozlash. Animatsiyalarni boshqarish
- 11.Google da akkaunt yaratish va foydalanish
- 12.Google Drive imkoniyatlaridan foydalanish
- 13.Google Docs hujjatlari bilan ishlash
- 14. Google Sheets jadvallaridan foydalanish
- 15.Google Forms yordamida onlayn testlar yaratish va so'rovlarni tashkil etish
- 16.Google Earth servisi imkoniyatlari